

Hibapontok – Kiképzési skála

Tartalomjegyzék

I.HIBAPONTOK LOVASVERSENYEKEN (nemzeti).....	2
I.1Díjugratás	2
„A” szabály:.....	2
„C” szabály:.....	2
Stílus bírálat:.....	2
I.2Military.....	3
Military – Díjlovagló vizsga.....	3
Észre nem vett tévesztés.	3
Military – Díjugrató vizsga.....	3
Military – Terep vizsga.....	3
I.3Díjlovaglás.....	4
Észre nem vett tévesztés.	4
Büntetések, hibapontok.....	4
Fiatal Lovak programja esetében a levonások.....	4
Összevontan bírálat esetén	4
Egyéb hibák.....	4
Kizárás.....	4
Esés.	5
Kilépés a négyszögből a díjlovagló program alatt.	5
Külső segítség.	5
Egyéb okok a kizárásra:.....	5
II.KIKÉPZÉSI SKÁLA	5
A kiképzési skála alkalmazása:	5
A kiképzés három fő szakasza:	6
Szoktatási szakasz:	6
Tolóerő kifejlesztése:	6
Hordozóerő kifejlesztése:	6
II.1ÜTEM	6
II.2ELENGEDETTSÉG	6
II.3TÁMASZKODÁS	7
II.4LENDÜLET	7
II.5EGYENESRE IGAZÍTÁS	8
II.6ÖSSZESZEDETTSÉG	8
II.7ÁTENGEDŐSÉG	9

I. HIBAPONTOK LOVASVERSENYEKEN (nemzeti)

I.1 Díjugratás

„A” szabály:

1	Verőhiba	4 hp
2	Vízbelépés	4 hp
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp (nemzetközín kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	4 hp + 6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás
10	Alapidő túllépése	1 hp minden megkezdett 4" után
11	Alapidő túllépése összevetésben	1 hp minden megkezdett 1" után

„C” szabály:

A „C” szabály szerint az elkövetett hibákat másodpercekkel büntetik, melyeket hozzá kell adni a versenyző pályán mért idejéhez.

1	Verőhiba	4" időbüntetés (3" kétfázisos versenyszám, szimultán, és "C" szabály szerinti összevetés esetén)
2	Vízbelépés	
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	nincs büntetés
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	nincs büntetés (nemzetközín kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás

Stílus bírálat:

1	Verőhiba	0,5 hp
2	1. ellenszegülés, körözés stb.	1 hp
3	2. ellenszegülés, körözés stb.	2 hp
4	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
5	Rombolás	+ 6" időbüntetés
6	Lóról esés	kizárás
7	Bukás	kizárás
8	Időhatár túllépése	kizárás
9	Alapidő túllépése	0,1 hp minden megkezdett 1" után

I.2 Military

Military – Díjlovagló vizsga

Büntetések, hibapontok tévesztés esetén

Első hiba - 2 pont

Második hiba - 4 pont

Harmadik hiba kizárás

Észre nem vett tévesztés.

Ha a Versenybíróóság figyelmét a tévesztés elkerüli, a versenyző élvezheti a mulasztásból származó előnyt.

Military – Díjugrató vizsga

1	Verőhiba	4 hp
2	Vízbelépés	4 hp
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp (nemzetközín kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	4 hp + 6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás
10	Alapidő túllépése	1 hp minden megkezdett 1" után

Military – Terep vizsga

1	1. ellenszegülés, körözés stb.	20 hp
2	2. ellenszegülés, körözés stb. ua.-nál a gátnál	40 hp (nemzetközín kizárás)
3	2. ellenszegülés, körözés stb. másik gátnál	20 hp (nemzetközín kizárás)
4	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
5	Lóról esés	kizárás
6	Bukás	kizárás
7	Időhatár túllépése	kizárás
8	Alapidő túllépése	0,4 hp minden megkezdett 1" után

I.3 Díjlovlás

Észre nem vett tévesztés.

Ha a Versenybíróóság figyelmét a tévesztés elkerüli, a versenyző élvezzi a mulasztásból származó előnyt.

Büntetések, hibapontok

Első hiba - 2 pont

Második hiba - 4 pont

Harmadik hiba kizárás

Fiatal Lovak programja esetében a levonások

Első hiba - 0,5%

Második hiba - 1%

Harmadik hiba kizárás

Összevontan bírálókat esetén

(E, A, L, LM, MB versenyszámok)

Első hiba - 0,2 pont

Második hiba - 0,4 pont

Harmadik hiba kizárás

Egyéb hibák

Az alábbiak ugyan úgy hibának számítanak, és hibánként két (2) pont kerül levonásra, de nem halmozódnak és nem vonnak kizárást maguk után (ideértve a Kűrt is)

- négyszögbe lovlás a csengőszó előtt;
- a csengőszó után 45 másodpercen túli - de még 90 másodpercen belüli - belovlás;
- kűr esetében a zene elindulása után 20 másodpercen túli belovlás;
- kűr esetében, ha az hosszabb vagy rövidebb a megengedettnél, 0,5% kerül levonásra a művészi pontokból.

Kizárás

Sántaság. Határozott sántaság esetén a „C” bíró a versenyzőt a versenyből kizárja. Döntése ellen fellebbezésnek helye nincs.

Ellenszegülés. Minden 20 másodpercet meghaladó ellenszegülést a program bemutatása alatt kizárással kell büntetni. Azonban, ha az ellenszegülés veszélyezteti a lovat, lovast, a bírókat vagy a közönséget, úgy a 20 másodperc letelte előtt kizárandó a lovas. Ez vonatkozik a négyszögbe való belovlás előtti vagy a négyszög elhagyásakor történő ellenszegülésre is. Ellenszegülésnek minősül a ló tartós ellenkezése a lovas segítségadásaival vagy a szárcapcsolat durva megrágása is.

Esés.

A lovas és/vagy a ló esése kizárást von maga után.

Kilépés a négyszögből a díjlovagló program alatt.

Ha a ló a program kezdete és vége között a díjlovagló program bemutatása közben mind a négy lábbal kilép a négyszögből, a lovast a versenyből ki kell zárni.

Külső segítség.

Bármilyen külső segítséget (pl: hang, jelzések) a lónak vagy a lovasnak adott segítségként kell értelmezni. Azt a lovat vagy lovast, amely külső segítséget kap, ki kell zárni.

Egyéb okok a kizárásra:

- A ló és a lovas kombinációja nem képes a szint követelményeit teljesíteni.
- A programlovaglás a ló jóléte ellen van.
- A ló és versenyző kombinációja nem érkezik a négyszögbe a csengőszót követő 90 másodpercen belül. Ez alól kivétel, ha a C bírót az alapos indokról értesítették (ilyen lehet a patkó elvesztése, stb)

II. KIKÉPZÉSI SKÁLA

(id. Kövy András)

A kiképzés rendszeres tornásztatás, amelynek során az a cél, hogy a lovat mind fizikailag, mind lelkileg természetes képességei teljes kifejtésére bírjuk, és engedelmes, kellemes, sokoldalúan kiképzett hátszlóvá tegyük.

A kiképzés célja a ló teljesítőkészségének és használhatóságának a megőrzése.

A kiképzési skála:

1. ÜTEM
2. ELENGEDETTSÉG
3. TÁMASZKODÁS
4. LENDÜLET
5. EGYENESRE IGAZÍTÁS
6. ÖSSZESZEDETTSÉG

A kiképzési skála alkalmazása:

- használattól függetlenül minden lónak teljesítenie kell,
- a ló sokoldalú tornásztatásától és pszichéjétől függ,
- fiatal ló alapkiképzésében (változatosan felépített kiképzés jelentősége)
- képzett lovak minden egyes edzésének felépítésében

A kiképzés három fő szakasza:

- szoktatási szakasz,
- tolóerő kifejlesztése,
- hordozóerő kifejlesztése.

Szoktatási szakasz:

- fontossága a fiatal ló kiképzésének kezdeti fázisában, valamint minden edzés elengedtetési szakaszában,
- ide tartozik: ütemesség, elengedettség, támaszkodás.

Tolóerő kifejlesztése:

- hátsó lábak fokozott tevékenységére készítése - cél, hogy a ló jobban súlypont alá lépjen
- ide tartozik: támaszkodás, lendület.

Hordozóerő kifejlesztése:

- akkor valósulhat meg, ha a tolóerő fejlesztési szakasza bizonyos mértékig lezárultnak tekinthető,
- ide tartozik: egyenesre igazítás, összeszedés.

A kiképzés fő szempontja az **ÁTENGEDŐSÉG!**

II.1 ÜTEM

- Tér- és időbeli egyenletesség mindhárom jármódban (lépés, ügetés, vágta).
- Minden átmenetben és fordulatban meg kell maradnia (nem csak egyenes vonalon!).
- Ütemhibák kérdése (gyakori hibák lépésben - passz, ügetésben - rövid, egyenetlen, feszes léptek, vágásban – négyütemű vágta).

Az ütemesség jelei:

- helyes lábsorrend minden jármódban,
- a lábak elemelkedése és földre érése közötti idő állandó.

Módszerek az ütemesség eléréséhez:

- könnyed kézzel, megfelelő előrehajtással történő lovaglás,
- gyakori átmenetek és elengedtető gyakorlatok lovaglása,
- szakszerű futószárazás, cavalettimunka, ugrógimnasztika, tereplovaglás.

II.2 ELENGEDETTSÉG

- Az ütem mellett a szoktatási szakasz lényeges célja.
- Ütemes mozgás, lengő hát, lazán feszülő és elernyedő izomzat.
- Hátsó lábak aktív munkájának alapfeltétele.
- Elengedettség fizikai és lelki szinten.

A belső és külső elengedettség jelei:

- előre álló, „laza” fülek,
- nyitott szem,
- egyenletesen lengő hát,
- zárt, a zablát rágó száj,
- szépen hordozott, mozgás ütemére ingázó farok,
- prüszkölés,
- egyenletes légzés.

Módszerek az elengedettség eléréséhez:

- előrehajtó ülésel hátsó lábak aktivizálása,
- harmonikus kapcsolat a szájjal,
- elengedettség tesztje: „szárat a kézből kirágatni”.

II.3 TÁMASZKODÁS

- A lovas keze és a ló szája közötti állandó, puhán rugózó kapcsolat.
- Helyes támaszkodással a ló újra megtalálja természetes egyensúlyát a lovas alatt.
- A helyes támaszkodás tolóerő eredménye (nem a szárat visszafelé történő húzása).
- Tovább fejlesztett formája az ún. „száron lét”.

A támaszkodás elsődleges jelei:

- a tarkó a legmagasabb pont,
- homlokvonal függőleges előtt (gyakori hibák: homlok-orr vonal függőleges mögött, szár mögött, „hamis görbület”, szár ellen, a ló a lovas kezére támaszkodik).

Módszerek a támaszkodás eléréséhez:

- csípő, keresztcsont előrehajtó segítségével által, az egyenletes támaszkodást biztosító kézbe hajtjuk a lovat,
- átmenetek lovaglása (+ félfelvelek, előrelovaglások),
- a lovas tökéletes, kiegyensúlyozott ülése.

II.4 LENDÜLET

- A hátsó lábakból és a farból származó energikus impulzus átvitele a ló egész előre irányuló mozgására.
- Feltétele, elengedett, lengő hát és puha, korrekt támaszkodásban történő járás.
- Csak az ügetésre és a vágásra jellemző - mivel a lépésnek nincs szabad lebegési fázisa.

A lendületesség jelei:

- a ló energikusan lökődik el a talajtól, lebegési szakaszban végtagjai jelentősen előrelelendülnek,
- a csánkok rögtön a talajtól való ellökődést követően energikusan előre-

fölfelé mozdulnak el (nem csak fölfelé, vagy akár hátrafelé),

- ún. „térnyerő” vágta.

Módszerek a lendületesség eléréséhez:

- a jármódok között és azokon belül is átmenetek lovaglása (fontos átmenetek ütemessége, folyamatossága, előrehajtás)
- előrehajtó segítségek + érző kéz összjátéka.

II.5 EGYENESRE IGAZÍTÁS

- A hátsó és elülső lábak patanyoma egy vonalba esik, vagyis hossz tengelyével egyenes és ívelt vonalon egyaránt a patanyomhoz igazodik.
- Folyamatos feladat, nemcsak a szoktatási szakaszban (a lovak „természetes ferdesége” miatt).

Célja:

- a terhelés egyenletes elosztása,
- végtagok idő előtti egyoldalú elhasználódásának elkerülése,
- a tolóerő optimális mértékre történő fejlesztése,
- a ló elfogadja a segítségeket, és átengedővé váljon,
- mindkét kézhez egyenletesen lépjen,
- összeszedhető legyen.

Az egyenesre igazítás jelei:

- a hátsó és elülső lábak patanyoma egy vonalba esik, vagyis hossz tengelyével egyenes és ívelt vonalon egyaránt a patanyomhoz igazodik,
- a lovas kitartó segítségei a szájon, a tarkón, a nyakon és a háton át helyesen jutnak át és egyenletesen mindkét hátsó lábba hatnak.

Módszerek az egyenesre igazítás eléréséhez:

- mindkét oldal következetes tornáztatása,
- a lónak mindig az elejét igazítsuk a hátulja elé,
- egyenes és ívelt vonalon lovagolt átmenetek,
- kiegyensúlyozott, biztos ülés.

II.6 ÖSSZESZEDETTSÉG

- Mind a négy láb egyenletes terhelése, az első lábak tehermentesítése és a hátsó lábak fokozott teherfelvételre kényszerítése által.

Az összeszedettség jelei:

- a hátsó lábak erősebb konchajlítás (csípő- és térdizületek) mellett fokozottabban viselik a súlyt, és jobban a súlypont irányába lépnek, az elülső lábak ezáltal felszabadulnak, és mozgásuk szabadabbá válik,
- a ló látszatra úgy mond „hegynek fel” jár,
- lépések, léptek és vágtaugrások megrövidülnek a szorgalom és az aktivitás korlátozása nélkül,

- ügetésben és vágásban a lendület teljes egészében megmarad, ami emelkedettebb mozgást eredményez,
- a ló mind a négy lábával kis alapterületen, öntartásban mozog, a lovas segítségeire még érzékenyebb,
- egyenesre igazító és összeszedő munka egy-egy szakasza után gondoskodjunk a lendület és a tolóerő megőrzéséről friss előrelovaglással,
- kadencia: a ló késsé jobban kitartja a lebegési szakaszt, a hátsó lábaknak eközben jól előre kell lendülniük,
- relatív feligazodás: a támaszkodás magassága egyenes összefüggésben áll az összeszedés fokával
- abszolút feligazodás: a lovas túlnyomó részt a kezével kényszeríti ki, a ló nem hordozza önmagát, fejét és nyakát a lovas keze tartja, a háttevékenység zavart szenved és ezáltal a hátsó lábak aktivitása korlátozódik.

Módszerek az összeszedettség eléréséhez:

- a hátsó lábak hordozóerejének erősítése, oldaljárásokkal,
- egyenes és ívelt vonalon lovagolt átmenetek,
- helyesen lovagolt fél- és egész felvételek,
- összeszedettség ellenőrzése: a lovas több lépés, vagy vágtaugrás erejéig végigsimíthat a sörényélen, a ló öntartásának ekkor is fenn kell maradnia

II.7 ÁTENGEDŐSÉG

A ló azon készsége, mellyel a lovas segítségeit engedelmesen és készségesen elfogadja. Az előrehajtó segítségekre aktívan reagál, vagyis hátsó lábaival aktívan előre lép, és lendületet fejleszt.

Ezzel egy időben a szársegítség a szájtól, a tarkón, a nyakon és a háton át elérnek a hátsó lábakig, vagyis a ló átengedi ezeket anélkül, hogy a test bármely feszes pontján elakadnának.

A ló mindkét kézen egyenletesen az ellőről-hátra, a hátulról-előre, a jobbról balra és a balról jobbra való segítségeket elengedetten és engedelmesen elfogadja. Az átengedőség szintje a hátralépésen mérhető le a legjobban.